

ADVIES

GROTE PROJECTEN

AANVRAAG: WOLK

NR: BGR2015-050

AANVRAGER: Stg. Nieuwe Helden

BIJEENKOMST ADVIESCOMMISSIE: 2 februari 2016

BEGROTING: € 700.00,00

AUTEUR ADVIES: Anne Erkelens-Schuurmans

GEVRAAGDE BIJDRAGE: € 175.000

1. ALGEMEEN

Voor de pitch verschenen Lucas de Man, Pascal Leboucq met Piet Menu van Het Zuidelijk Toneel (coproducent van het project). Van het oorspronkelijke idee voor de WOLK – een constructie van nevel – is men afgestapt vanwege technische en daardoor financiële redenen. Besloten is om het bouwwerk een minder ingewikkelde structuur te geven (een gang met licht die gerealiseerd gaat worden door steigerbouw) waardoor het project praktisch meer haalbaar wordt. Nieuwe inhoudelijke inspiratie komt vanuit de Socrates leer (*wie ben je in plaats van wat ben je*).

Er zijn ook wijzigingen in de locaties: na Den Bosch (Boulevard) gaat WOLK naar Oostende (eerst Leuven), er zijn plannen voor Amsterdam en er ligt inmiddels een uitnodiging voor Detroit.

2. OPMERKINGEN BIJ CRITERIA

2.1 VERPLICHT

a. Het project is van hoge culturele kwaliteit, tot uitdrukking komend in oorspronkelijkheid, zeggingskracht en vakmanschap (score: goed)

De adviescommissie heeft voldoende vertrouwen in het vakmanschap van De Man en zijn partners. Hun *track records* zijn overtuigend. Over de aanpassingen aan het project WOLK die tijdens de pitch naar voren komen is men positief. Uit de toelichting van De Man blijkt dat er inmiddels slagen gemaakt zijn in de ontwikkeling van het project. De commissie wil zekerheid over de samenwerking met genoemde bedrijven Layher (steigerbouw) en Philips (Moodlight). Gezien de praktische aanpassingen aan het bouwwerk (samengevat: een gang met licht in plaats van een wolk van nevel) is het van belang dat deze vorm van partnerschap ook daadwerkelijk doorgaat. Of de impact voor het publiek van WOLK die van OOG (2014) kan evenaren, vindt de commissie niet vanzelfsprekend. Toch geven de dramaturgische invulling (acteurs in de Wolk en aan het einde van de trip een 'dromenvanger' die de ideeën verzamelt voor een eindvoorstelling) en de verbintenis met de leer van Socrates voldoende aanknopingspunten aan het criterium zeggingskracht.

Voor wat betreft oorspronkelijkheid geven de getoonde wijzigingen in de vormgeving enige reden tot twijfel bij de commissie. Het bouwwerk heeft (qua vorm) aan esthetiek en originaliteit verloren (het is feitelijk geen wolk meer) ten opzichte van het eerste ontwerp waardoor het ook een minder opvallende verschijning in het stadsbeeld lijkt te worden. Dit doet echter niets af aan het oorspronkelijke inhoudelijke idee van WOLK, dat blijft overeind staan.

b. Het project versterkt het cultuursysteem van de provincie Noord-Brabant op duurzame wijze (score: zeer goed)

Het Zuidelijk Toneel, waar Nieuwe Helden onlosmakelijk mee verbonden is, mag met recht ambassadeur van de Brabantse Cultuur genoemd worden. De internationale stap die De Man en consorten met de WOLK willen zetten (o.a. Oostende, Detroit) zal afstralen op Brabant door de verbintenissen die Nieuwe Helden legt tussen de diverse steden en gemeenschappen.

De aansprekende crowdsourcing methode (gebaseerd op het principe van elkaar iets geven) waarmee voor WOLK de tickets zullen worden verspreid, kan model staan voor een blijvende methode die inzetbaar is binnen cultuur in Brabant.

c. Het project is ten minste van nationale betekenis (score: zeer goed)

WOLK kan en mag gezien worden als bouwsteen in het lopende project In Search Of Europe waardoor ook het - als onderdeel- toch ten minste nationale betekenis heeft.

De bijdrage uit het landelijke Fonds Podiumkunsten versterkt het nationaal vertrouwen in dit project.

Grensoverschrijdend zijn er inmiddels concrete afspraken met Vlaanderen (Oostende) en de VS (Detroit) om de WOLK ook daar op te bouwen.

d. In het project is sprake van ondernemerschap (score: goed)

Nieuwe Helden laat met het vinden van de juiste samenwerkingspartners en coproducenten, inachtneming van het Made In Brabant principe en het crowdsourcing idee voor de tickets een ambitieuze visie op ondernemen zien die vindingrijk is en getuigt van creativiteit.

De commissie wil dit soort ondernemerschap graag steunen en acht het aannemelijk, door de inmiddels bestaande verbintenissen, dat er meer inkomsten gegenereerd moeten kunnen worden uit het bedrijfsleven. Het zou reëel zijn het bedrag aan sponsoring te verhogen. Ter stimulering van deze activiteiten adviseert ze een deel van de bijdrage uit het Brabant C Fonds als lening toe te kennen.

e. Het project draagt bij aan de vrijetijdseconomie van de provincie Noord-Brabant (score: goed)

Festival Boulevard is een bijzondere gebeurtenis met grote publieksaantrekking vanuit het hele land. Nieuwe Helden draagt met hun interessante project bij aan de imagoverbetering van Brabant door op Boulevard de première van WOLK te laten plaatsvinden.

Den Bosch staat dit jaar al enorm in de belangstelling vanwege JB500 en WOLK op Boulevard kan wellicht op dit succes meeliften.

f. Het project is nieuw of geeft een nieuwe impuls aan een bestaand project of organisatie (score: voldoende)

Wolk is voor de makers zeker een volgende stap voor het wezen van hun organisatie Nieuwe Helden.

Inhoudelijk geeft WOLK een artistieke impuls aan het concept stadsproject en stadskunst door de combinatie van poëtische interventie en fysieke ervaringstocht.

Het concept van de theatrale totaalervaring, als geïnitieerd bij OOG, wordt uitgediept en zal mede door de verbintenissen met het bedrijfsleven (ook door de crowdsourcing) impact hebben. Door de geplande eindvoorstelling zal het project nog verder verankeren in de gemeenschap.

Hierover is nog wel enige terughoudendheid bij de commissie. Zoals het plan er nu ligt (na de wijzigingen die in de pitch werden gepresenteerd) is het nog geenszins evident dat WOLK de impact van OOG zal evenaren of zelfs overtreffen. De aangepaste constructie lijkt nog niet geheel uitgedacht qua dramaturgie en praktische uitvoering waardoor bijvoorbeeld de veiligheid en rust die nodig is voor contemplatie van de bezoeker op de steigers nog niet geborgd is. Zie in dit verband ook ook de opmerking onder g. over publieksbereik.

g. Het project kan rekenen op draagvlak in de Brabantse samenleving (score: voldoende)

De commissie gelooft in een zekere laagdrempeligheid van de WOLK waardoor niet alleen de *happy few* maar zeker ook een breder publiek zal worden aangesproken. Door de specifieke uitvoering van de WOLK (er kan maar een beperkt aantal mensen in) blijft het publieksbereik relatief klein. Dit, en ook weersomstandigheden, kunnen van invloed zijn op de reikwijdte en dus de impact van het kunstwerk.

Het social responsibility platform dat aan dit project gekoppeld wordt, versterkt in ieder geval de betrokkenheid van diverse bevolkingsgroepen, waardoor het maatschappelijke draagvlak groter wordt.

Met name de in de pitch ter sprake gebrachte bezoeken van scholen aan WOLK vindt de commissie lovenswaardig. Hoe dit precies gebeurt en hoe men de leer van Socrates aan kinderen wil gaan uitleggen, zou de commissie graag nog beter uitgewerkt willen zien.

h. Het project draagt bij aan talentontwikkeling in de provincie Noord-Brabant (score: voldoende)

Voor de makers zelf is WOLK een volgende stap in het onderzoek naar en het ontwikkelen van het stadsproject als kunstconcept.

In het algemeen wordt de opgedane kennis van Nieuwe Helden gedeeld in bijvoorbeeld themabijeenkomsten en open source bronnen.

2.2 FACULTATIEF (minimaal 2)

i. Het project ondersteunt de ontwikkeling van een culturele hotspot (score:)

Dit criterium is niet gekozen en ook niet aan de orde.

j. Het project is innovatief, doordat het zich binnen zijn discipline of sector onderscheidt in inhoud, uitvoering of cultureel ondernemerschap en specifiek daarmee het cultuursysteem versterkt (score: zeer goed)

WOLK is inhoudelijk vernieuwend door de combinatie van artistieke visie en werkwijze: het beeldende gaat samen met dramaturgie, dit zorgt voor een beleving, wat WOLK tot een multidisciplinair kunstwerk maakt. Door de verbindingen die gelegd worden met publiek en bedrijfsleven is het project prima ingebed in de samenleving. Ook crowdsourcing en het responsibility platform zijn voor Nieuwe Helden nieuwe varianten om samenwerkingen en partnerschappen aan te gaan.

k. Het project ligt in het verlengde van het profiel van Brabant (score: goed)

De WOLK zal als bouwwerk op bijvoorbeeld Festival Boulevard op z'n minst nieuwsgierigheid wekken. Door de ervaring die men als (individueel) publiek beleeft te delen (met elkaar en middels de dromenvanger die de verhalen opvangt om ze in een eindvoorstelling te manifesteren) wordt de impact die dit kunstwerk kan hebben versterkt.

Doordat techniek (het object, de installatie) en emotie (de ervaring, het avontuur) gecombineerd worden kan WOLK gezien worden als voorbeeld van de verbinding tussen *high tech* en *high touch*, een helder kenmerk van de ambitie van Brabant.

Nieuwe Helden profileert WOLK duidelijk als Made in Brabant. Door de verbinding aan te gaan met ook niet-culturele partijen wordt verankering in Brabant bestendigt.

De visie die de makers in deze aanvraag tentoonspreiden, duidt op een groot maatschappelijk bewustzijn: weten waar de mens mee bezig is en hier de grenzen van opzoeken door diezelfde mens - binnen één kunstproject - te confronteren met de stand van de huidige samenleving, door keuzes en afwegingen te bevragen.

l. Bij het project is sprake van samenwerking met een of meer andere partijen, waarbij tenminste een partij behoort tot een domein buiten de culturele sector (score: zeer goed)

WOLK komt tot stand door samenwerking met diverse partijen binnen en buiten het culturele veld.

Eerder zijn coproductoren Boulevard en Het Zuidelijk Toneel genoemd en partijen uit het bedrijfsleven en zorgorganisaties die in het responsibility platform gaan samenkomen.

Voor de technische realisatie van de WOLK wordt contact gezocht met bouwbedrijven (Heijmans) en is men in gesprek met Philips Lighting over Moodlight. Voor de constructie van het object is contact met Layher in Raamsdonksveer, producent van steigersystemen.

Andere partners van WOLK zijn: Europe By People, European Cultural Foundation, De Correspondent.

m. Het project wordt uitgevoerd binnen of in samenwerking met de Brabantse topsectoren (score:)

Dit criterium is niet gekozen en ook niet aan de orde.

4. ADVIES

- De commissie adviseert een splitsing van het toegekende bedrag: €125.000 als gift/traditionele subsidie en €50.000 – indien dit nodig is bij gebrek aan liquiditeit - als lening. De commissie wil hiermee bevorderen dat er meer inkomsten vanuit het bedrijfsleven naar dit project komen. Zie ook hierboven bij punt d.

- De adviescommissie wil (zoals benoemd onder a.) dat de samenwerking met steigerbouw bedrijf Layher en Philips Lighting doorgang krijgt en adviseert het bestuur om daarvan op de hoogte te worden gehouden door de projecthouder.

- De commissie is benieuwd naar hoe de leer van Socrates aan schoolkinderen wordt bijgebracht door een bezoek aan de WOLK en adviseert het bestuur van Brabant C dat de projecthouder het fonds ook hiervan op de hoogte houdt bijvoorbeeld door middel van een uitwerking hiervan.

5. SAMENSTELLING ADVIESCOMMISSIE

George Lawson, voorzitter

Maaïke Verberk

Jacki Dodemontova

Sylvia Dornseiffer

Jan Post

José Alferink

Rob Schoonen

Disclaimer: bovenstaand advies is opgesteld ten behoeve van besluitvorming door het bestuur van Stichting Brabant C Fonds. Het advies op zichzelf is geen besluit tot verlening, noch geeft het aanspraak op een besluit tot verlening. Het besluit van het bestuur van Stichting Brabant C Fonds kan afwijken van het advies. Art. 8.3 van de statuten van de stichting bepaalt dat het bestuur een voornemen om met het besluit af te wijken van het advies, ter advisering dient voor te leggen aan de Raad van Toezicht van de stichting.